

на човѣчеството; той не може да се нарече човѣкъ. Ако пъкъ всички учени хора разпрѣдѣлятъ помежду си науката, всѣки отъ тѣхъ да се занимава съ отдѣлна областъ, и послѣ да събератъ всички отдѣлни факти въ едно, да ги обобщатъ, да образуватъ една обща, положителна наука, това ще бжде похвално отъ тѣхна страна. Казвамъ: има учени хора, които не използватъ живота тъй, както трѣбва, и по този начинъ създаватъ страдания на хората. Ако вие нѣмате добъръ архитектъ, който да ви построи добра и солидна къща, какво ще излезе отъ нея? Ако къщата ви е слаба, че и отъ най-малкия вѣтъръ се събаря, кой е виновенъ за това? — Архитектътъ. Този архитектъ трѣбва да построи такова жилище, което да устоява на всички бури и природни стихии. Ако искате да постройте единъ съвремененъ параходъ, той трѣбва да се построи по всички правила на физиката, на техниката, като се взематъ прѣдъ видъ всички мжнотии, които ще се срещнатъ и въ тихото, и въ развълнуваното море.

Ако влѣзете въ единъ голѣмъ съвремененъ параходъ и започнете да изучавате живота отъ гледището на тия нови условия, при тихото врѣме ще забѣлѣжите, че параходътъ не се вълнува — всички въ него сж тихи и спокойни. Яви ли се най-малката буря, параходътъ започва да се клати на една или на друга страна. Коя е причината за това клатушкане на парахода? — Морето. Коя е причината за вълнуването на морето? — Водата. Коя е причината за движението на водата? — Вѣтърътъ. Коя е причината за явяването на вѣтъра? Казвамъ: морето никога не може само да се вълнува. Нито водата може сама да се вълнува. Има нѣщо, което я раздвижва, което я вълнува. Нито вѣтърътъ може самъ да се вълнува.

Питамъ: тогава какъ си обяснявате пуко̀та, който се чува на парахода? По сжщия начинъ днесъ и нашиятъ параходъ — земята, тукъ въ България, както и въ други нѣкои страни, се огъва. Огъ-